

Uchwała Nr SO-13/0954/184/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 24 kwietnia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Łobżenica za rok 2022 wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 1 lutego 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca   Marzena Węckowicz
Członkowie: Małgorzata Bekąła
                              Monika Paczyńska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Łobżenica za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami wyraża

opinię pozytywną

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Łobżenica w roku 2022 oraz informacja o stanie mienia Gminy Łobżenica (przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2023 r. przez Burmistrza Łobżenicy).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. (po zm.), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022-2034 (po zm.) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2022 rok.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu i część tabelaryczną.
  1. W części opisowej Burmistrz Łobżenicy przedstawił realizację dochodów budżetowych w podziale na bieżące i majątkowe. Omówił realizację dochodów budżetu w układzie działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej, w tym: dochodów z podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach państwowych, subwencji ogólniej, dochodów majątkowych, pozostałych dochodów własnych, dotacji celowych, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Wydatki budżetu zostały zaprezentowane w układzie działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej, w podziale na bieżące i majątkowe. Burmistrz omówi przychody i rozchody budżetu, odniósł się do stanu należności i zobowiązań, a także stanu zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2022 r. Przedstawił udzielone ulgi w podatkach i opłatach lokalnych oraz w należnościach cywilnoprawnych, a także czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Omówił dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu, tj. dochody i wydatki budżetu związane z realizacją zadań finansowanych środkami Funduszu Przeciwdziałania

COVID-19, w tym dochody i wydatki budżetu związane z realizacją zadań finansowanych środkami z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, dochody i wydatki związane z realizacją zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa finansowanych środkami z Funduszu Pomocy, wydatki finansowane środkami z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, dochody i wydatki określone przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska (związane z gromadzeniem środków z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska), a także dochody i wydatki budżetu określone przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu narkomanii.

2. W części tabelarycznej przedstawiono:
  - 1) dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej,
  - 2) przychody i rozchody budżetu,
  - 3) dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami,
  - 4) dochody i wydatki związane z realizacją zadań realizowanych w drodze umów lub porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego,
  - 5) realizację zadań wydatków majątkowych,
  - 6) dotacje udzielone z budżetu gminy,
  - 7) dochody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz wydatki nimi finansowane,
  - 8) dochody z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatki na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
  - 9) realizację wydatków w ramach funduszu sołectkiego,
  - 10) środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i wydatki nimi finansowane,
  - 11) środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg i wydatki nimi finansowane,
  - 12) środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i wydatki nimi finansowane,
  - 13) środki z Funduszu Pomocowego przeznaczonego na działania na rzecz uchodźców z Ukrainy.
3. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich oraz uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, co spełnia wymogi art. 269 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

- II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok oraz z danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Łobżenica za 2022 rok został wykonany z nadwyżką w wysokości 3.206.765,36 zł (przy planowanej nadwyżce budżetu w kwocie 684.828,37 zł), bowiem:
  - a) dochody zrealizowano w wysokości 57.708.110,76 zł, co stanowi 98,68 % wielkości planowanej, w tym:
    - dochody bieżące wykonano w wysokości 53.680.151,92 zł,
    - dochody majątkowe wykonano w wysokości 4.027.958,84 zł;
  - b) wydatki zrealizowano w wysokości 54.501.345,40 zł, co stanowi 94,30 % wielkości planowanej, w tym:
    - wydatki bieżące wykonano w wysokości 48.864.279,18 zł,
    - wydatki majątkowe wykonano w wysokości 5.637.066,22 zł.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina Łobżenica dysponowała przychodami w wysokości 5.607.699,41zł, z tytułu:
  - niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.447.739,32 zł, które zostały w całości zaangażowane w budżecie roku 2022,
  - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 4.159.960,09 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2022 w wysokości 532.528,90 zł.

Rozchody budżetu zostały zrealizowane w wysokości 2.647.888,59 zł (na plan w kwocie 2.665.096,59 zł), w tym: spłaty rat kredytów i pożyczek w wysokości 2.127.888,59 zł (z tego wcześniejsza spłata istniejącego długu 249.780,59 zł) oraz wykup wyemitowanych papierów wartościowych w wysokości 520.000,00 zł. Nie zostały zrealizowane rozchody z tytułu przelewów na rachunki lokat, które były planowane w kwocie 17.208,00 zł.

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022.

3. Z przedłożonego sprawozdania, jak i ze sprawozdania Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiło 21.252.600,00 zł, co stanowi 36,83 % wykonanych dochodów.
4. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wynika, że na koniec roku 2022 zobowiązania niewymagalne wynosiły 2.162.665,52 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

IV. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

- 1) nie stwierdzono przypadków przekroczenia planowanych wydatków budżetowych;
- 2) wystąpiły przypadki, iż suma wykonania wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekracza plan wydatków ustalony w budżecie o łączną kwotę 229.212,11 zł, w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdział	§	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
750	75022	3030	214 090,00	212 628,24	17 050,00	229 678,24	15 588,24
750	75023	4210	83 298,70	83 198,73	516,35	83 715,08	416,38
750	75023	4300	224 113,53	223 805,23	8 195,95	232 001,18	7 887,65
750	75095	3030	175 950,00	175 390,00	16 100,00	191 490,00	15 540,00
754	75412	4210	84 701,57	84 681,80	3 105,97	87 787,77	3 086,20
801	80101	3020	464 030,00	462 582,64	11 279,75	473 862,39	9 832,39
801	80101	4260	235 708,00	230 829,19	44 603,70	275 432,89	39 724,89
801	80101	4300	414 480,00	413 898,72	21 936,23	435 834,95	21 354,95
801	80103	4260	22 231,96	21 653,31	2 885,69	24 539,00	2 307,04
801	80103	4300	43 179,00	43 177,03	3 928,56	47 105,59	3 926,59
801	80104	3020	46 615,00	46 614,89	1 256,77	47 871,66	1 256,66
801	80104	4260	69 780,00	69 779,30	2 919,45	72 698,75	2 918,75
801	80104	4300	65 064,00	65 028,72	857,70	65 886,42	822,42
801	80113	4300	659 978,00	646 184,05	91 337,07	737 521,12	77 543,12
801	80148	4260	63 959,00	63 958,97	2 919,45	66 878,42	2 919,42
801	80148	4270	2 202,00	2 201,70	209,10	2 410,80	208,80
801	80148	4300	10 359,00	10 358,92	757,70	11 116,62	757,62
852	85214	3110	196 988,00	196 986,61	1 519,00	198 505,61	1 517,61
852	85219	4260	12 066,00	12 065,63	48,47	12 114,10	48,10
852	85219	4300	25 376,00	25 375,97	392,15	25 768,12	392,12
852	85219	4360	2 433,00	2 432,70	51,66	2 484,36	51,36
852	85230	3110	100 000,00	100 000,00	1 178,52	101 178,52	1 178,52
855	85502	4300	13 066,00	13 065,65	1 161,70	14 227,35	1 161,35
855	85502	4360	362,00	361,04	17,22	378,26	16,26
855	85504	4360	554,00	553,50	34,44	587,94	33,94
900	90015	4270	171 200,00	171 158,30	13 608,09	184 766,39	13 566,39
921	92109	4260	49 392,83	47 422,46	7 125,71	54 548,17	5 155,34
Razem							229 212,11

Do przyczyn powstania ww. przekroczeń Burmistrz Łobzenicy odniósł się w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 r.

W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Burmistrz Łobzenicy otrzymał od Rady Miejskiej, a mianowicie w uchwale budżetowej na 2022 r. (Nr XXXVI/326/21 z dnia 22 grudnia 2021 r.) Rada Miejska:

- w § 18 pkt 4 upoważniła Burmistrza do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki, i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,
- w § 19 określiła kwotę 2.000.000,00 zł, do której Burmistrz mógł samodzielnie zaciągać zobowiązania.

Natomiast w uchwale Nr XXXVI/325/21 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łobzenica na lata 2022-2034 Rada Miejska upoważniła Burmistrza (§ 3 ust. 1 i 2) do zaciągania zobowiązań:

- 1) związanych z realizacją przedsięwzięć wieloletnich zamieszczonych w załączniku Nr 2, do wysokości limitów zobowiązań określonych w tym załączniku,

- 2) z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki, i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy;
- 3) w okresie od początku roku do 31 grudnia 2022 r. dokonano planowanych wydatków przeznaczonych na zapłatę pozostałych odsetek (§ 4580) w łącznej kwocie 3.038,65 zł. W przedłożonym sprawozdaniu (str. 59) Burmistrz poinformował o przyczynach poniesienia przedmiotowych wydatków;
- 4) ze sprawozdania wynika, że dochody z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zrealizowano w kwocie 179.632,70 zł (rozdz. 75618 § 0480), a dochody z tytułu wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym zostały wykonane w wysokości 83.537,31 zł (rozdz. 75618 § 0270), natomiast wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (rozdział 85154) oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii (rozdział 85153) wykonano w łącznej wysokości 169.856,87 zł. W rozdziale 85154 poniesiono również wydatki w kwocie 37.857,93 zł, które nie dotyczyły Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii, natomiast były związane z działaniami mającymi na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, które zostały sfinansowane dochodami sklasyfikowanymi w § 0270.

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 52.568,06 zł.

Tym samym niewykorzystana w roku 2022 kwota dochodów i przychodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z wpływu z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym wynosi 108.023,27 zł.

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 18² ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art./ 4¹ ust. 2
- i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

Ponadto w myśl art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich należy zaplanować w przychodach budżetu następnego roku oraz przeznaczyć na cele określone w cytowanym wyżej przepisie.

- V. Zadania Gminy określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519, z późn. zm.), a dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizuje Związek Gmin Krajny z siedzibą w Złotowie.
- VI. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji, dochody uzyskane z tego tytułu uzyskane w 2022 r. oraz przewidywane do uzyskania w roku 2023.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Marzena Węcłowicz

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.